

ВКП(б) Извесаса рай-
комлой да райиспол-
комлой органы

ГОРД ПЕЧОРА

1939 воын урожај ідраліг кежлө да сельскохозяйственнөй прöдуктајас заготовітіг кежлө лёсöдчом јылыс

ВКП(б) Централнөй Комітетлөн да ССР Союзса Народнөй Коміссарјас
Сөветлөн постановлеңі

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СНК лыддны партийнөй, сөветскй, әлемнөй да заготовітілнөй органјас-
лыс зев важнөй мөгөн көзаяс бөр-
са уход күза высококачественнөй
ужас аскадын нүддом вылә, уро-
жај ідраліг да сельскохозяйственнөй
прöдуктајас заготовітіг кежлө лёсöдчом бөрнжык завершітім вылә
колхознөй массадс, МТС-јасса, сов-
хозјасса да заготовітілнөй орган-
јасса работнікјасды паскыда моби-
лайттам.

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СМК предупреждајтам партийнөй, сөветскй, әлемнөй да заготовітілнөй органјасды сілә башыкајас повто-
рітны лезны поэтам јылыс, кодјас
вөліны колдом вога қанјас ідралі-
гын да заготовітігын, медса ын
Челабинскй, Омскй, Новосібір-
скй, Геверо-Казахстанскй област-
јасын да Алтайскй крајын да код-
јас закљуајтчылісін:

а) комбајнас, прөстөј убороч-
нөй да әрноочістітельнөй машінајас
ремонтирујтам аскада ештөйтімнін
да најс ремонтирујтамлөн улын
качествоын;

б) прөстөј уборочнөй машінајас
нальс төдчанлунс донјавтам
вөсна тырмытам ісползуютімнін;

в) механизаторскй кадрјас
подготовітам дөл запущенностин,
мыж требујтис комбајнорјасды,
механикјасды да шоферјасды лу-
выв рајонјасы Асывываса вылын
індом рајонјасды массовоя перебро-
ситам;

г) қанјас ідраліг да заготовка
нүддір кежлө лёсöдчан да најс
нүддан дөлөн бескөлдомлөн мест-
нөй партийнөй да сөветскй орган-
јасса руководітельјасды сормо-
мымын.

Став тајо тырмытамторјасы
вајдичны індом областјасас уро-
жај ыжыд воштамјас да қанјас
ідралом да вартом төдчымн нү-
ждом, коді (вартомыс) уна ра-
јонјасын борја када башта абу
помалома.

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СНК пасжны зев гырыг тырмытамтор-
јас, кодјас вөліны 1938 вога уро-
жајлыс сельскохозяйственнөй прö-
дуктајас заготовітім котырт-
мымын, главнөйјасын на пыс вөліны
натуроплатта начіслітім вылә

колхозјасды урожајност разрад-
јас откесітан дөл қеправілнөй
котыртмымын, мыж вајдіс комбај-
јасын урожајност чітан уналыда
фактјас да натуроплаталыс раз-
мер іскусственнөй чіттам.

Таштам положеңісі, коді ло-
іс комбајнорјас урожајност разрад-
јас откесітім күза рајоннөй комісіја-
јаслын антігосударственнөй практи-
ка дінб местнөй партийнөй, комсо-
мольскй да сөветскй органјас по-
пуштітельство дырі да најс руководі-
тельјас оппортуїстіческй отно-
шение вөсна, вөлі ісправітам сө-
мын ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СНК сүйтчом резултатын.

Сельскохозяйственнөй прöдукта-
јас нүд-вајом вылә автомаші-
најаслын тырвыј тырмытам лыд
вылә віզдтам, заготовітілнөй кам-
пањие када автотранспорт лока-
ісползујтам вөсна да автомаші-
најаслыс төдчымн юкбын мукдом груз-
јас нүд-вајом вылә отвлекітам
вөсна, үнжалис сельскохозяйствен-
нөй прöдуктајас да медса ын қанј
глубіннөй пунктјасыс қыскавтам
дөл, мыж вөсна борја када глубіннөй
пунктјасын колд қыскавтам
қанјлын төдчымн юкбын Алтайскй
крајын, Омскй, Новосібірскй, Челабинскй,
Геверо-Казахстанскй, Кустанајскй областјасын, Башкір-
скй да Татарскй АССР-јасын.

Сөветскй Союзса севернөй да восточнөй рајонјасы, қыц қан
производство базајаслыс, қыптам
төдчанлунс заготовітілнөй орган-
јасды артыштам вөсна, тајо рајон-
јасас әрноскладјас да әрносушіл-
кајас строїтам юна коліс қыптам
потребности, мыж вајдіс тајо
рајонјаса заготовітілнөй пунктјасын
да елеваторјасын үл да влаж-
нөй қанј чукормом да қанјс бунт-
јасын хранітан лезны поэтам практи-
ка.

Колдом вога уборочнөй да за-
готовітілнөй кампањиен тырмы-
тамторјас бырдом мөгіс, да та-
вога вогын урожај ідралом да сель-
скохозяйственнөй прöдуктајас заг-
отовітім аскадын да вылын ка-
чествоны нүддом мөгіс—ВКП(б)
Централнөй Комітет да ССР Союзса Народнөй Коміссарјаслын Сө-
вет постановлајтам:

I.

Әрновөй культурајас ідралом

Објажитны ССР Союзса Нарком-
лөс, Наркомсовхозовдс, Наркомп-
шщепромлөс да Наркоммасмолпро-
млөс, соузнөй республікајасса ком-
партијајаслыс ЦК-јасды, республіка-
јасса народнөй коміссарјаслыс се-
верјасды, партијалыс, комсомоллыс
крајевд, областнөй да рајоннөй
комітетјасды сөветјаслыс іспол-
нительнөй комітетјасды, МТС-јасса,
совхозјасса діректорјасды да кол-

хозјасса председательјасды:

1) Обеспечитны автомашінајас,
комбајнајас да мукдом уборочнөй ма-
шинајас ремонтирујтам помалом пра-
вітельстводи установітам срокјасын,
ремонтлыс вылын качество шед-
домын.

2) Уборка заводітчытам быд
МТС да совхоз күза комбајновд
уборкалыс вынсодом планкод ло-
саломын быд комбајнорјас да зак-

репітны участокјас натураын.

3) Прөверітны ужалом вылә
комбајнаслыс да тракторјаслыс
даслун да обеспечитны, уборка за-
водітчытам не соронжык віт лу-
ныс, став комбајнассо ужалан мес-
тад нүдом, комбајнор распораже-
није колана запаснөй частјаслыс
да инструментјаслыс (зенојас, цеп-
јас, сегментјас, планкіјас да с. в.)
комплект торјодомын.

4) Уборка кад кежлө быд
комбајнор сајд закрепітны комба-
зажаслыс загонјас да пељбсјас ыщ-
көм күза, горучд подвоітам күза,
қанј весалом да костом күза, ізас
да јор ідралом күза комбајн обслу-
жівайтам вылә да обеспечитны на-
јос комбајнасса әрноочістітельнөй
машінајасды да колана жівөй тағ-
лоын да автотранспортон.

5) Қанј ідралан кад обес-
печитны комбајнас да тракторјас
бурса аскада да бур техніческй
уход, быд МТС-ын, быд совхозын
15—20 комбајн вылә котыртам өті
автопередвіжнөй мастерскйон да
уокомплектујтны тајб мастерскйјас-
ды кваліфірованнөй техніческй
кадрјасды, а сіз жі колана інстру-
ментам да запаснөй частјасды.

6) Поручитны Економсоветлы
відлавны да күјім лунја срокын
ССР Союзса Совнаркомлы да ВКП(б)
ЦК-лы вынсодом вылә сетьни пред-
ложенијејас:

а) комбајнаслы да мукдом убо-
рочнөй машінајаслы запаснөй част-
јас, медса ын әрноочістітельнөй
машінајаслы пожяс (сіто), Нарком-
заглы да Наркомземлы разновесјас,
влагомерјас да пуркајас отгрузи-
там јылыс;

б) тавоса уборочнөй кампањије
кежлө турун ыщкан да әрноочі-
стітельнөй машінајас леңдом өткөдом
куза меропріјатијејас јылыс.

7) Установітны рајонјаслы
імеітчыс әрнохранилішшејас ре-
монтирујтам да фезінфіцирујтам
куза да выл складскй постројка-
јас строїтам күза календарнөй срок-
јас, тајб ужас выл лоісодом план-
јас олдом портам бурса системати-
ческй контрол обесечітам.

8) Аскад, уборка заводітчытам
не соронжык 9—10 луныс обес-
печитны МТС-јас, комбајнорјас да сов-
хозјас күза уборкалыс планјас сос-
тавітам, наын уборочнөй ужас мук-
дом сельскохозяйственнөй ужаскод,
кодјас лоісаломын уборкакод, пра-
вільнөја сочетајтам, комбајнорјас да
прөстөј уборочнөй машінајас да
правільнөја ісползуютам предусмотріт-
ам.

9) Колхознөй автомашінајас
буржыка ісползуютам мөгіс, ре-
комендујтны комбајнорјаслы уборка
кад, комбајнорјас вылын

колхозык шоферјасды выработка-
лыс существоуытыс нормајас сод-
тодн тыртігын, вочны содтод над-
бавка трудофонјасды мынтысдом
нормаыс вывті вочомыс 50 прөцент
мында.

10) Установітны бригадајасын
торја участокјас вылын ыніл-
воом бурса бур наблюденије, сірі-
көн, медым, став массівлыс воомс-
не віччысдомын, обеспечитны воом
нанјаслын участокјас вылын ком-
бајнорјасды да прөстөј машінајасды
выборочнөй ідраломыс заводітчом.

Прөстөј уборочнөй машінајас-
дын ынілас ідралом выборочнөй
заводітны нанјлон восковой спес-
лост кад. Уборка бурса нүддны
став ыщком ынсод колтајасды көр-
тавлам. Прөстөј уборочнөй машінајас-
дын ідралом ыні скірдүтам по-
мавны ыщком (косовіца) заводіт-
чом бурсы ын соронжык 10—15
луныс. Вартом заводітам ыщком
(косовіца) заводітам бурсы ын соронжык
3—5 луныс, вартомс мөд-
вөз сусловајасыс (чумалайасыс) ко-
тыртамын, МТС-са молотілкајаслыс
үжс суткын ынешажык 20 час
обеспечітам.

11) Објажитны Казахскй ССР-
са, Башкірскй АССР-са, Алтайскй,
Хабаровскй, Краснојарскй крајјас-
са, Воронежскй, Сталінградскй,
Саратовскй, Курскй, Кујбышевскй,
Омскй, Новосібірскй да Челабин-
скй областјасса партийнөй, сөвет-
скй да әлемнөй органјасды пыр-
жб прімітны мерајас медбур трак-
торістјас пөвсис уборка кежлө
комбајнорјаслыс да најб отсаыс-
јаслыс колана лыд подготоітам
выл. Објажитны Наркомземлес под-
готоіка выл топрјодны колана
средствојас.

12) Қанј ідралом качество бурса
лосодны тщательнөй контрол, комбајнорјасды вылыті ідралын ын
леңдомын, сук местајасын водом
нан ідралігын ын вітчыны гектар-
јас лыд бурса, таштам случајас хе-
дерін бостан пастасо чіттам. Уборка
став площајас вылын, ыщком бурсаыс, быт нүддны му-
выл колдом шепјас чукортам кон-
нөй да ручнөй граблајасды курал-
мам, а сіз жі комбајн бурса ізас
чукортам да скірдүтчом.

13) Установітны, мыж колхоз-
лөн полеводческй бригадаса бри-
гадир објазан быд лун нүддны ідр-
алан участокјас тщательнөй прі-
мітам, а колхозса председатель-
даннөй участокын уж помасодм бурсы
ын соронжык күјім лун дөріс прімітны
бригадирјаслыс.

14) Пыртны колхозјасын, ыні
правілд, комбајнорјасды ідрал-
мам да вартомыс полуітам ын
весітам, а сіз жі комбајн бурса
нанјасды әрнохранилішшејас прімітігын.
Обеспечитны колхозјасын мұяс
да ынсод токјас вылын да әрно-

(Возо віզд 2-од листбокыс).

1939 воын урожај ідralіг кежлө да сельскохозяйственнөј прöдуктајас заготовітіг кежлө лёсöдчом јылыс

ВКП(б) Центральнөј Комітетлөн да ССР Союзса Народнөј Коміссарјас
Советлөн постановлеңіје (продолженіе)

хранілішшејасын тщательно візом. Мујас да токјас вылын наң візом вбсна быд брігада күзә кыв-күтөм пүктүны брігада вылә, а колхоз күзә әннас—колхозса председателем вылә.

15) Колхозјасоц да совхозјасоц вылын качества сортовөј көждыс-јасын сіж урожајыс, кодес чукор-төма семенинөј участокјас вылыс, обеспечитан фелолы ісключиелінөй төдчанлун сетөмөн, котырты рај-семхозјасын да колхозјасса да совхозјасса семенинөј участокјас вылын әнерновөј культурајас торја тщательно ідralом, уборка вылә медбур комбајнjas да юнжыка опытаң комбајнорјасоц торјөдөмөн. Семенинөј участокјас ідравны перво очеређын да наңлөн тыр спелост кадо, сіж медса женъыд срокјасын помаломөн, уборка дырі, вартігөн, кыскалігөн, весалігөн да хранітігөн семенинөј участокјас вывса да рајсемхозјасса көзаяссын наңсө сортјаснас да категоријаснас сорлавны не лез-мөн.

16) Әнрөдны семенинөј участокјас вывса урожајыс көждыс іспол-зујставны көт күшөм ез вөв мүкөд нуждајас вылә, көзә вылә кынчі, колхозјасы да совхозјасы семенинөј участокјас вывса наң көждыс фондјасоц пүктүны разрешитөмөн, государстволы наң сдајтан план тыртөм не віччыс-мөн.

17) Радөвөј көждыс сортовөјјасон вежөм тырвыјөй обеспечи-төм вылә ісползујти колана лы-дын, рајсемхозјасса да семенинөј участокјас вывса көждыс сас кынчі, сіж сортовөј көждыс сас, кодјас-соц получитөмә көзаяслы мүкөд аппробированнөй плошадајас вы-

лис. Обеспечиты сортовөј наң ідralом да хранітөм размерјасын, коди коло колхозлөн собст-веннөј нуждајас вылә, межколхознөј обменлыс план да Госсортфонд да Заготөрно күзә сортовөј наң заготовітан план тыртөм вылә.

18) Сохранітны 1939 во вылә уборка нүөдан кад кежлө да заготовкајасын сортовөј наң тирилтөз колхознікјаслы авансон сеталом вылә да колхозјаслын внутріхозяйст-веннөј нуждајас вылә наңлыс, подсолнухлыс да ріслыс отчисле-није размерјасын: наң күзә—10 процент фактическоа вартөм на-ныс, семенинөј участокјас вылыс вартөм ісключајтөмөн, передовјасы, бура ужалыс колхозјасы 15 процентөз кыпөдөмөн; подсол-нух да ріс күзә—5 процент за-готпунктјасоц сдајтан подсолнух да ріс лыдыс.

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса Наркомзәмөс, Наркомсовхозовөс, Наркомпішшепромөс, Наркоммасмол-промөс, партійнөј да сөветскөј организацијасоц колом војасын просо, кукуруза да подсолнух да көзаяс бөрса уход күзә ужас ігноријутан практика лезны по-төм јылыс да обазывајтөм таво-са воын:

а) просолон широкорадио кө-заяс вылын нүөдны неещажык 2—3 пөвса обработка ручнөј про-полка применітөмөн;

б) просолон сплошнөй көзаяс вылын нүөдны не ешажык 2—3 пөвса ручнөј прополка;

в) кукуруза көзаяс вылын тыр-выјө обработка нүөдны не ешажык 2—3-ыс.

II.

Әнерновөј культурајас да подсолнух да заго-төвітөм

1) Обажітны местнөј партійнөј да сөветскөј организацијасоц сет-ны колана отсөг Наркомзаглөн уполномоченнөјјасын, країјасын да республікајасын колхозјасоц урожајност разрадјасоц отнесітөм күзә најо ужын, кон-тролнөј меропріјатиејас нүөдөм вылә да колхозјаслыс урожајност чінтыны да, шук сіјөн, нату-роплаталыс размерјас іскусствен-нөја чінтыны вескөдөм быд пөлөс антігосударственнөй зіләмјас пре-секајтөм вылә најо распоражені-јеје прöвереннөй работнікјасоц се-төмөн.

2) Обажітны МТС-са дірек-торјасоц МТС-јас ужасыс колхоз-јаслы счотјас вручітны кык ве-женса срокаы не соронжык колхозјасоц урожајност разрадјасоц отнесітөм јылыс Уполнаркомзаг-лыс юбтөм получитөм бөрьын.

Предупредітны МТС-са дірек-торјасоц МТС-өн вөчөм ужасыс колхозјаслы счотјас аскадо вручітмыс государство вогын налбон-лічнөй кывкутөм јылыс, вөчөм ужасыс дас лун мыстыс не со-ронжык счотјас вручітмлыс по-радок лёсөдөмөн.

3) 1939 вога урожајыс сельскохозяйственнөй прöдуктајас заго-төм організованинөја да аскадо

нүөдөм мөгыс, щоктыны партійнөј, сөветскөј да заготовітөлнөј организацијасы, МТС-са да совхозјасса діректорјасы, колхоз-јасса председателјасы:

а) котырты обазательнөй по-ставкајас күзә государстволы наң, ріс да подсолнух ташом срокјасоц сдајтөм (візөд пріложеніе);

б) установітны, миј государ-стволы колхозјасоц да совхозјасоц сдајтөм мебвоңца наң партіја-јасыс мынтыссоц колхозјасоц да совхозјасоц государстволыс полу-читөм көждыс, продовольственнөй да фуражнөй ссујајас;

в) обазательнөй поставкајас да натуроплатайас күзә колом војасы неодимкајас погашајтөм нүөдны срокајас да пөрадокын, кодес лёсөдома обазательнөй поставка-јасы;

г) обеспечиты заготовітөлнөй пунктјасоц колхозјасоц да совхозјасоц тирилтөз доброкачествен-нөй наң, подсолнух да ріс сдајтөм, сы мөгыс котырты наң, торјөн комбајн улыс поступајтыс наң, бура весалом.

4) Обажітны ССР Союзса Наркомзаглөн, Наркомзәмөс, Нарком-пішшепромөс да Наркоммасмол-промөс распределітны тајо по-становлеңіјеси лёсөдөм совхоз-

јасоц наң сдајтөмлис вога план, промфінпланјас наң сдајтан план-жаккөд лёсөлдөм вајөдөм да сох-ранітны колом воын дејствуютыс пөрадок, код серті став наң, коди сдајтөм совхозјасоц промфінплан вывті, государстволы сдајтөм хле-бозакуп условіејас вылын.

Обажітны партійнөј, комсомол-скөј да сөветскөј организацијасоц, совхозјасса діректорјасоц да політотделјасса начальникјасоц обеспечиты совхозјасоц наң сдајтөм күзә планјас лёсөдөм срок-јасын аскадо да тирилтөз тирилтөм, а сіж наң, подсолнух да ріс став ізлішкјас, кодјас вермасны лоны совхозјасын государстволы наң сдајтан план ставнас тирилтөм бөрьын да көждыс да фуражнөй фондјас пуктөм бөрьын, государ-стволы быт сдајтөм.

5) Лёсөдны, миј поставкајас күзә колхозјасоц, колхозникјасоц да әтикалысјасоц наң сдајтөм должен нүөдсіны вручітөм обазательствојаскөд сточа лёсөлдөм, а іменнө: шобди, су, бобовјас да кукуруза размерјасын, күш-мөс лёсөдома обазательнөй по-ставкајасоц тајо культурајес каждој вылә, а мукөд әнерновөј куль-турајас күзә—тајо культурајас вылә обазательствојасоц лёсөдөм размерјасын, бөрјөм серті луббј культурабын, гречіхада просо кынчі, кодјас оз вермұны вежсы-ны, сдајтны правоін.

6) Обажітны Наркомзагс за-готвкајас заводітчытөз нүөдны складјас, елеваторјас доброкачест-веннөја ремонтірујтөм, најоң де-зінфіцирујтөм; заготпунктјас колана інвентарён снабжајтөм, сізі, мәдым обеспечиты наң перебо-јастөг прімітөм да воштөмјастөг хранітөм, да помавны август 1 лун кежлө выл елеваторјас, склад-јас 1.700.000 тонна жемкост вылә стройтөмөн.

7) Обажітны ССР Союзса Наркомзагс, Наркомзәмөс да Нарком-совхозовөс август 1 лун кежлө помавны существоутиы әнерносу-шілкајас ремонтірујтөм да 1939 вога строітельство план серті выл әнерносу-шілкајас стройтөмөн.

8) Осуїтны, кынчі преступнө-јес, Наркомзаг организацијасоц загото-вітөм наң бунтјасын хранітан практика да установітны, миј јөз, кодјас выл заготовітөлнөй кампа-нијеси, ісключиелінөй случајасын ССР Союзправітельствоны сы вылә разрешиттөг, мыжадо бунтјасын наң хранітөм лезомын, кутасны кыскысыны уголовнөй кывкут-мөй, кынчі закон нарушитысас.

Обажітны:

а) ССР Союзса Наркомзагс обес-печиты наң складјас, навесјас да елеваторјас стройтан план тыр-төм да котырты выл наң вотөз, но не соронжык 1939 вога август 1 лун саж урожајас наң ізлі-шекјас Казахскөј ССР Союз, Башкір-скөј АССР Союз, Алтайскөј крајас, Новосібрскөј, Омскөј, Челабін-скөј да Чкаловскөј областјасы „Заготөрно“-лон заготовітөлнө складјасын петкөдөм;

б) НКПС-өс да Наркомречфло-төс соответственно обес-печиты наң петкөдөм вылә тырмымбын вагонјас да баржајас;

в) областнөј да рајоннөј пар-тийнөј да сөветскөј организацијасоц тырвый ѿ обес-печиты рабочиј вынбон кынчі вагонјас да бар-жајас наң перебојастөг гру-зитом, сізж ССР Союз Наркомзаг-лис да ССР Союз Наркомзаг сіз-теге-нөй резервјас күзә Управ-леніејес әнроханілішшејас стройтөм.

9) Запретітны местнөј партійнөј да сөветскөј организацијасоц воставны наң прімітөм вылә глубиннөй пунктјасы вылә быд торја случајын ССР Союз Наркомзаг сіз-теге-нөй практика, торја областјасын, країјасын да республіка-јасын зіләмјас воставны глубиннөй пунктјас колхозјасын да прінмајт-ны наң заготовітөлнөй организа-цијасоц колхозјасса да совхоз-јасса токјас вылын.

10) Глубиннөй пунктјасы наң, свеклө, картофель да хлопок аскадо петкөдөм вылә автотран-спорт правільно ісползујтөм мөгыс, передајтны ССР Союз Наркомзаглес Гелхозтранс став автопаркнас (неңжыд јукөн кынчі, коди подлежітто ВКП(б) ЦК да ССР Союз Наркомзаг сіз-теге-нөй постановлеңіе серті МТС-јасын сетөмөн), ремонтнөй мастер-скобјасоц да гаражјасоц ССР Союз Наркомзаг сіз-теге-нөй Наркомзаг сіз-теге-нөй составын автотран-спорт күзә Главнөј управлениеје котыртөмөн.

11) Сортовөј көждыс заготов-лајтан да хранітап фелө бурмөдөм мөгыс, передајтны ССР Союз Наркомзаг сіз-теге-нөй Сорто-вөј көждысјас государственнөй стражевөј фондлыс управлениеје (Госстрахфонд).

12) Пасјөмөн, миј наң загово-вітап пунктјасын хранітчыс наңлөн вең шашта ем ыңыд воштөмјас да вредітельјасын заражен-ност, ВКП(б) ЦК да ССР Союз Наркомзаг сіз-теге-нөй:

а) пунктөн заготовітөлнөй пунктјасса работнікјасы обазан-ност паскөдны енергічнөй уж воштөмјас бырөдөм да вредітель-јасы наң весалом күзә;

б) обазывајтөн ССР Союз Наркомзагс, Центросојузс да Наркомзәмөс госсортфонд күзә, вылә урожајас наң вотөз, нүөдны, асланы складјасын ставсөд весітөмөн, наң, сіж соронжык 1939 вога јул 1 лун кежлө состојаніеји определітөмөн;

в) обазывајтөн местнөј партійнөј, сөветскөј, әмельнөй да заготовітөлнөй организацијасоц прімітін колана мерајас тујас, подјезднөй тујас, посјас, Гелхоз-трансны, Совхозтрансны да колхозјасын автомашінајас ремонтірујтөм аскадын помалом да наң новлөмьын жівөй тағлө тырвый ісползујтөм вылә.

(Возө візөд 3-өд лістбокыс).

1939 воын урожај ідralіг кежлө да сельскохозяйственнөј прöдуктајас заготовітіг кежлө лёсöдчом јылыс

ВКП(б) Централнөј Комітетлөн да ССР Союзса Народнөј Коміссарјас
Советлөн постановлеңіje (продолжеңіje)

III.

Техніческөј культурасын ідralом да заготовітім

A. Хлопок

1) ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК пасјоны, мыж, хлопководство жүккөнін ыжыд успеңжаскөд отщөш, ем нөшта уна тырмытбомторјас, торјон ын орошеніе вылә да ісползутан да хлопоклөн сельскохозяйственнөј вредітельјаскөд тыш жүккөнін, коди вайәдә төбчымён востомјасы да урожај чінбом.

Неполівнөј хлопководстволөн выл рајонасын, торјон ын даректанскөј АССР-ын, Краснодарскөј да Орджонікідзеевскөј крајасын, Сталінградскөј областын да УССР-са Ніколаевскөј областын терпіттын почтому әюка суалә - делёлыс хлопок ідralомён, мыж востна 1938 воын ідравтөм хлопоклөн жүккөн колі лым ул.

2) ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК обязывајтöны ССР-са Наркомъемёс, ССР-са Наркомтекстильс да местнөј партіїнөј, комсомольскөј да сөветскөј організајасы:

а) бирёзны колом воын воблөм тырмытбомторјас хлопок-сырец обработкајтбомын, ідralомын да заготовітбомын, торја вкиманіе бескөдны хлопчатниклөн вредітельјаскөд да вісомјаскөд тыш вылә да востом хлопок чукортны да ул хлопок сдајтны ые лезом выл;

б) помавны заготовітінөј пунктасын 1938 воста урожајас хлопок-сырец остатокјас тајо воста август 1 луныс не соронжык заводјасы кыскалом сірі, медым выл урожајас хлопок-сырец вотбұ тыврија ремонтірујтавы, весавны да деziнфицирујтавы 1939 воста урожајас хлопок ул став складскөј помешеніејас.

B. Свекл

Објажитны ССР-са Наркомъемёс ва Наркомпішшепромёс, местнөј партіїнөј, комсомольскөј да сөветскөј організајасы:

а) обеспечитны колхозјасын да совхозјасын сахарнөј свеклөлыс ыжыд урожајас получитом востна став агротехніческөј меропріјатіјејас нүдом, свеклө быдомлөн став код чојыс долгоногіккөд, луговд мотылоккөд, оғимд сокаккөд да медым вредітельјаскөд тыш котыртбом, югтуруніасы свеклө весалом, кык-куйімис не ешажык пів междурадаір рыхленіе нүдом котыртбом; местнөј мінералнөј удобреніејасын 1-2 подкормка нүдом;

б) торјон бура да аскад босдышын сахарнөј свеклө ідralіг кежлө, август 20 лун кежлө тракторјас, свеклоподжомнікјас, возјас ремонтирујтөм, колана уборочнөј инвентар (мерніцајас, матјас, щошдом выл портјас да с.в.) подгото- вітбом помаломён да тајо жо срок кежлө помавны туујас да поясас ремонтирујтөм, на бурса постојаниб уход котыртбом;

в) установітны сахарнөј свеклө ідralом выл массбөджа заводітбом сентабр 15-20 лунјасы, а сахарнөј заводјасса зонајасын, кодјас

обеспечивајтöны свеклөлын дыркадса ужалом выл, сахарнөј свеклө массбөджа ідralом паскөдны сентабр 5-10 лунјасы;

г) установітны свеклө ідralомын да кыскаломлыс помалан срокас:

	Ідralом	Кыскалом
1. Українскөј ССР кула	октябрь 30	ноябрь 10
2. Грушинскөј ССР, Аргаманскөј ССР да Краснодарскөј крај кула	ноябрь 5	ноябрь 15
3. Кірізскөј ССР, Каражаскөј ССР кула	ноябрь 5	ноябрь 25
4. Алтайскөј крај да Новосібірскөј област кула	октябрь 10	октябрь 25
5. Воронежскөј, Курскөј, Орловскөј, Пензенскөј, Рязанскөј, Саратовскөј, Тамбовскөј, Тульскөј областјас, Приморскөј крај да Башкірскөј АССР кула	октябрь 25	ноябрь 5

B. Шабди да пыш

ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК установлівајтöны, мыж шабди да пыш воблөм кыпбодом кула партіїјадын да правителствоин 1938 воын прімітөм мерајас ез на нөшта сетни віччиасана резултатјас, сөнса мыж шабди да пыш первічнөј обработкајтбомын, ідralомын механизација делә век нөшта колом запущенійн, сы вылә вірдтөг, мыж ем тырмымён машінајас, кодјас вермөны обесечитны пыш да шабди ідralом да первічнөј обработка пішті тыврија механизирујтөм.

Местнөј партіїнөј, сөветскөј, земельнөј організајас ужын анти-механизаторскөј тендеңцијајас востна, колом воын ума шабди да пыш коллі ідравтөг, обработкајттөг, портітчіс лібі әікбәтінде. Торјон әюка пуктому шабди да пыш вобдитан делә сещом областјасын, кызі Омскөјин, Новосібірскөјин, Пермскөјин, Алтайскөј да Краснојарскөј крајасын, Татарскөј да Башкірскөј АССР-јасын.

ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК, шабди да пыш воблөмн ташом положеніес өттерітты почтому прізнатбом, обязывајтöны ССР-са Наркомъемёс, местнөј партіїнөј, комсомольскөј, сөветскөј, земельнөј да заготовітінөј організајасы:

а) обеспечитны бур уход шабди да пыш көзаяс бурса;

б) ыжыд урожај шедом мөгыс добітчыны сійс, медым не соронжык, кызі ідравтөг 15 луныс, быд колхозын волі торјодома да прöверітбома шабділыс да пыштасы семенинөј участок, кытас көждысын үшіккөм борын 10-15 лун чојын должен лоны пуктума колхозјасын көждыс фондјасы резмерын, коди обеспечитас локтан воста көзалис план;

в) запретітны шабди да пыш көждыс, кодјасы чукортма колхозјасын семенинөј участокјасы, көздомыс кынчі, көт күшом бы ез воб мукд нуждајас вылә ісползујтөм;

г) промышленностбом бур качества шабділын, 26-од номерсан да вылынжык номера шабділын,

удовлетворітөм мөгыс, борыны 1939 воын лноводнөј рајонјасын специальи участокјас 2.000 гектарыс не ешажык көз а общшой площаффын, кытчо закрепитны опытын колхознікјасы көз таше тельнөја обработајтөм да шабділыс вылын номерас бостом выл;

б) обеспечитны јул 10 луныс не соронжык кставлнотеребілкајаслыс, лнотрепалајаслыс да пыш ідralан машінајаслыс бур качества ремонтом помалом;

е) ынешкыны заводіттө 15 луныс не соронжык МТС-са директорјаслы колхозјасса председатель Jacköd отщөш торјоды участокјас шабді машінабын ынешкөм вылә да пыш ідralом выл, быд МТС да быд колхоз куза шабди да пыш кібн да машінабын аскад обработајтөм вылә конкретнөј план вынсөдомын, шабділыс да пыштасы став көзасы ідralом да первічнөј обработајтөм вылын став машінајас правілнөја ісползујтөм предусмотрітбом;

ж) отберітны да подготовітны медбур трактористјасыс, механикјасыс да шабди ынешкан, шабди ніралан да пыш ідralан машінајас вылын вәзті үжалысјасыс машінистјаслыс колана кадр;

з) помавны став шабди ізас да увпыш волсалом да тыбдом авгууст төлкесын да пыш вобтөмс заводітны пыры-пир шырдом бөрлас сещом расчотын, медым кынмавны заводіттө лептыны вайс пыштасы став урожајс, шабди да пыш ідralом, вартом да волсалом (тыбдом) костиң торјалом леңтөг;

1) ідralіг, волсаліг, чукортіг, котодір, костір да первічнөј обработка дырі таше тельнөја сортирујтны шабділыс да пыштасы зајасы.

ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК постановлајтöны:

1) Шабди ынешкан, шабди ніралан да пыш ідralан машінајас вылын да шабди вартан сложнөј машінајас вылын үжалыс машінистјаслыс ынія мынтысан пірадок отменітны, кызі пірадокс, коди из стімулірујт шабди да пыш ідralомын да первічнөј обработкајтбомын машінајас пріменітөм да ошкыны ССР-са НКЗемлис приказ шабди ынешкан, пыш ідralан да шабди вартан сложнөј машінајас вылын үжалыс машінистјаслы выработка нормајас да уж мынтом ылыш, кодіс (приказс - Ped.) йоздом ма 1939 воста мај 28 лунә „Социалистическое земледелие“ газеты.

2) МТС-јасса постојаниб работнікјас штатопыртны шабди ынешкыс, шабди ніралыс да пыш ідralыс машінајаслыс машінистјасыс, комбањорјаслы лбсдом зарплаталыс гарантійн мініум 200-240 шафтөн төлкес на вылә паскөдомын.

3) Заготовітінөј уж упорадочітөм мөгыс да промышленностбом шабди да пенька заготовітан сырье восты Наркомзагыс ССР-са Наркомтекстиль Наркомзагыс „Заготлен“ обедіненіе став заготовітінөј пунктјасас да аппаратас.

Г. Картофель да градывы пуктасјас.

ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК

обязывајтöны ССР Союзса Наркомъемёс, Наркомсовхозовс, Наркопшшепромс, Наркомзагс, Наркомтогс, Центросојузс да местнөј партіїнөј, комсомольскөј да сөветскөј организајасы:

1) Картофель да градывы пуктасјасы вибдны 3-4 междурадаіб обработақас не еша коннөј да тракториб культиваторјас, окункјас максимальнөј ісползујтөмөн, тајо культурајаса вісомјаскөд да вредітельјаскөд систематической тыш обесечитбом.

Көждыс выл вобітан став көзали, а сіз жо карјас бердса зонајасын көдом пуктасјасы нүдны подкормка кык пірібыс не ешажык.

2) Торја ыжыд вкиманіе сетьны овошишнөј культурајас аскад обидом выл, кіскаломлыс медса прістөј способјас паскыда применајтөмөн.

3) Көждыс выл індиссан картофел көзали, а сіз жо овошишнөј культурајасын көждыс выл індом көзали нүдны аппробація, вісигы быдмөгјасыс да мукд сортјасса примесјасыс көзасы весаломын.

Арнас торјоды бур качества картофел көждыс тырмымён, 1940 воб көзан потребност серті 10 процент үнжык страховб көждыс фонд лбсдом предусмотрітбом. Обеспечитны сійс хранітбомын колана условіејас, сортовб картофельс радбөв картофелькөд сорлалом не лезомын.

4) Август 15 лунә вајдны тырдаслуу техніческөй базајас картофел да пуктасјас прімітөм выл да вошомастгө хранітбом выл, торја ын, кодјас пуктасјасы төвса храненіе выл, да сентабр 15 лунасан нојабр 15 лунә обесечитны пуктасјас да картофельс суткі чокса прімітөм да погрузга местајасын да најос грунтны массбөджа предјавітан кадб.

d. Табак да маҳорка

ВКП(б) ЦК да ССР-са СНК обязывајтöны ССР-са Наркомъемёс да Наркомпшшепромс, партіїнөј, комсомольскөј да сөветскөј организајасы:

1) Табак листјас уберітөм нүдны најо воом (созревание) мынтыненінде ярусјасын, табаклыс разнөй ломокјас сорлалом не лезомын. Не лезны вотом лібі вывті воом листјас уберітөм, сек, кор воом табакыс оз отпирјо, листјасс да барајтны борјомын, сізікөн, медым шедомын вылын сорта табакјасыс выход.

2) Табакјас пысавлөм механизирујтөм выл објажитны ССР-са Наркомпшшепромс 1939 воста табак урожај ідralіг кежлө вочны 20-30 нізальнөј (пысасын) машіна квіркелија массбөв іспытанаје выл, сізікөн, медым 1940 воста табак урожај ідralіг кежлө вочны тајо машінас 500 штукаыс не еща.

3) Август 1 луныс не соронжык обеспечитны табаклыс сушілнөј сооруженіејасы да маҳоркалы навесјасыс переходашшой строительство ештөдом, а сіз жо сушілнөј сооруженіејасыс да аппарата.

(Помсө візәд 4-од лістбокыс).

